

ROKOKO MĚSTSKÁ
DIVADLA
PRAŽSKÁ **ABC KOMEDIE**

HONZLOVÁ

07

METODICKÝ LIST

ROKOKO MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ ABCKOMEDIE

MILÉ PEDAGOŽKY, MILÍ PEDAGOGOVÉ,

TENTO METODICKÝ LIST DOPROVÁZÍ NAŠE PŘEDSTAVENÍ HONZLOVÁ. POMŮŽE VÁM PŘIPRAVIT SE A NALADIT NA NÁVŠTĚVU DIVADLA A TAKÉ VÉST DISKUZI VE TŘÍDĚ PO ZHLÉDNUTÍ PŘEDSTAVENÍ.

V LISTU NAJDETE KRÁTKÝ ÚVOD K INSCENACI, OTÁZKY A ÚKOLY K JEJÍM TÉMATŮM A NABÍDKU SLOHOVÉHO CVIČENÍ. MŮŽETE SE STUDENTY PROJÍT LIST CELÝ NEBO POUŽÍT JEN NĚKTERÁ CVIČENÍ JAKO INSPIRACI PRO VAŠI PŘÍPRAVU.

DOUFÁME, ŽE VÁM PRÁCE S METODICKÝM LISTEM PŘINESE HLUBŠÍ ZÁŽITEK Z PŘEDSTAVENÍ!

Alena Skálová
Lektorka Městských divadel pražských

PŘEDSTAVENÍ HONZLOVÁ DOPORUČUJEME STUDENTŮM STŘEDNÍCH ŠKOL A VYŠŠÍMU STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL (13+).

JEHO TÉMATA SE VÁŽÍ K OSNOVÁM ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY, DĚJEPISU, ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD, ESTETICKÉ VÝCHOVY A K PRŮŘEZOVÉMU TÉMATU OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVY.

ÚVOD K INSCENACI

HONZLOVÁ

HONZLOVÁ JE DIVADELNÍ ADAPTACE STEJNOJMENNÉHO ROMÁNU ZDENEY SALIVAROVÉ, MANŽELKY JOSEFA ŠKVORECKÉHO.

PRÓZU HONZLOVÁ ZAČALA ZDENA SALIVAROVÁ PSÁT V PRAZE V ROCE 1968 A DOKONČILA JI O ROK POZDĚJI, BĚHEM EMIGRACE DO KALIFORNIE A KANADY. JAKO EXULANTI V TORONTU ZALOŽILI SALIVAROVÁ A ŠKVORECKÝ NAKLADATELSTVÍ SIXTY-EIGHT PUBLISHERS, JEHOŽ PRODUKCE SE ZAMĚŘOVALA NA KOMUNISTICKÝM REŽIMEM ODMÍTANÉ AUTORY. ZDE BYL V ROCE 1972 POPRVÉ VYDÁN TAKÉ ROMÁN HONZLOVÁ.

OTÁZKU EXILU ŘEŠÍ I HLAVNÍ HRDINKA ROMÁNU A INSCENACE JANA HONZLOVÁ. TO ALE AŽ V SAMÉM ZÁVĚRU. PŘÍBĚH SE ODEHRÁVÁ BĚHEM NECELÉHO MĚSÍCE V PRAZE PADESÁTÝCH LET, V DUSNÉM LETNÍM POČASÍ A DUSNÉ ATMOSFÉŘE. JEDNADVACETILETÁ JANA JE HRDINKA S JASNÝMI NÁZORY, ODPOREM K NESVOBODĚ A SMYSLEM PRO HUMOR A IRONII. DNEŠNÍM MLADÝM LIDEM JE BLÍZKÁ SVÝM REBELSTVÍM A UPŘÍMNOSTÍ. POSTAVA HONZLOVÉ NÁS VTAHUJE MEZI UDAVAČE, OPORUNISTY A OBYČEJNÉ LIDI, KTEŘÍ SE KAŽDÝ PO SVÉM POKOUŠEJÍ ŽÍT V PRVNÍ DEKÁDĚ KOMUNISTICKÉHO REŽIMU.

JANA ŽIJE SE SVOU MATKOU, BRATREM A SESTROU V CHÁTRAJÍCÍM PAVLAČOVÉM DOMĚ V KARLÍNĚ. JE ZA-

MĚSTNANÁ JAKO ZPĚVAČKA VE FOLKLORNÍM SOUBORU SEDMIKRÁSA A ZE SVÉHO PLATU ŽIVÍ CELOU RODINU. MLUVÍ NĚKOLIKA CIZÍMI JAZYKY, A PŘESTO (NEBO MOŽNÁ PRÁVĚ PROTO) NESMÍ JANA ODJET SE SOUBOREM DO HELSINEK. V PRAZE JI ČEKÁ NĚKOLIK TÝDNŮ, BĚHEM NICHŽ ZTRÁCÍ VŠE CENNÉ, CO MÁ. VZRŮSTAJÍCÍ TLAK JI POSTUPNĚ ZBAVUJE NADHLEDU, HUMORU A RADOSTI ZE ŽIVOTA.

RODINA JANY HONZLOVÉ MÁ MNOHÉ SPOLEČNÉ S OSUDEM RODINY ZDENY SALIVAROVÉ. BRATR SALIVAROVÉ BYL PRO SVOU ČINNOST V ODBOJI ODVEDEN DO PRACOVNÍHO TÁBORA V JÁCHYMOVĚ, JEJÍ OTEC, KNIHKUPEC A NAKLADATEL, BYL V PADESÁTÝCH LETECH VĚZNĚN A POTÉ EMIGROVAL DO USA. ZDENA SALIVAROVÁ ZPÍVALA STEJNĚ JAKO JANA HONZLOVÁ VE SBORU PÍSNÍ A TANCŮ A JEJÍ „KÁDROVÝ PROFIL“ JÍ, STEJNĚ JAKO JANĚ, ČASTO NEDOVOLIL SE SOUBOREM CESTOVAT. KNIHA A INSCENACE NABÍZEJÍ PŘETAVENÉ OSOBNÍ ZKUŠENOSTI Z DOBY, KTERÁ JE ZÁROVEŇ SMĚŠNÁ A TRAGICKÁ.

1. ČÁST

PŘED PŘEDSTAVENÍM (45 MIN)

PRVNÍ ČÁST METODICKÉHO LISTU OTEVÍRÁ TÉMA KOMUNISTICKÉHO REŽIMU A PADESÁTÝCH LET. NAJDETE ZDE OTÁZKY A CVIČENÍ, KTERÉ VÁS A VAŠE STUDENTY NALADÍ NA PŘÍBĚH JANY HONZLOVÉ A POMOHOU POROZUMĚT PROSTŘEDÍ, VE KTERÉM SE ODEHRÁVÁ.

1. TÉMATA

Ve dvojicích se pobavte o těchto pojmech, připravte si krátká vysvětlení nebo podněty ke každému z nich. Studenti mají 10 minut na diskuzi, potom si pojmy projdeme společně.

KOMUNISMUS

POLITICKÉ PROCESY A POLITIČTÍ VĚZNI

PERZEKUCE

EMIGRACE

AUTOBIOGRAFICKÉ PRVKY V ROMÁNU

STÁTNÍ BEZPEČNOST

KÁDROVÝ PROFIL

BURŽOAZNÍ PŮVOD

PROLETÁŘI

TŘETÍ ODBOJ

2. EMIGRACE

Zpracujte ve dvojicích nebo čtveřicích dvě části cvičení:

- I. Dokážete si představit, že byste vy v dnešní době emigrovali? Jaké by mohly být vaše důvody? Co byste naopak nechtěli opustit? Papír A4 rozdělte na polovinu. Na jednu část stránky napište důvody PROČ EMIGROVAT, na druhou PROČ NE (co by vám v cizině nejvíc chybělo).
 - II. Proč emigrovali lidé za komunismu? Vezměte si nový papír A4 a rozdělte ho na polovinu. Hledejte pro a proti, která mohli zvažovat lidé žijící v komunistickém režimu (v padesátých letech nebo po okupaci v roce 1968). Některá pro a proti z obou fází cvičení si přečteme ve třídě nahlas. Může následovat krátká diskuze.
-

3. OTÁZKY

K diskuzi ve třídě před návštěvou divadla:

Podepsali byste spolupráci s StB, pokud by vám to umožnilo zabezpečit rodinu, udržet si práci, nebo zůstat ve své zemi?

Znáte některé české politické vězně nebo emigranty, kteří byli komunistickému režimu nepohodlní?

Má humor své místo i v těžkých a tragických dobách? Jaká je role humoru v nesnadných chvílích? Jak nám může pomoci?

2. ČÁST

PO PŘEDSTAVENÍ (45 MIN)

V TÉTO ČÁSTI METODICKÉHO LISTU SI PŘIPOMENE-
TE POSTAVY PŘÍBĚHU A JEJICH VZTAHY. PRONIKNETE
HLOUBĚJI K PŘÍČINÁM A NÁSLEDKŮM TLAKU, KTERÝ
JANA PROŽÍVÁ. NABÍZÍME VÁM TAKÉ NĚKOLIK OTÁZEK
K DISKUZI A NÁMĚTY PRO SLOHOVOU PRÁCI.

1. ASOCIACE A OTÁZKY

Co si z představení pamatujete? Co vás zaujalo?

Jaká je Jana Honzlová? Co prožívá?

Jak se během představení Jana a její situace promění?

2. MAPA POSTAV

Vzpomeňte si na postavy, které v inscenaci přímo vystupují.
Jméno každé z nich napište na kartičku (útržek papíru).
Pracujeme ve dvojicích.

JANA HONZLOVÁ

MAMINKA JANY

ANDULA (MLADŠÍ SESTRA)

HUGO (BRATR)

KRÚNO

PANÍ PELIKÁNOVÁ
SOUDRUŽKA FANTOVÁ
JARMILA (STARŠÍ SESTRA)
SOUDRUH SEDLÁČEK
BOMZÁK

Kartičky se jmény postav rozložte v prostoru na lavici. Janu Honzlovou dejte doprostřed. Pohybujte kartičkami podle následujících zadání:

- I. Které postavy jsou pro Janu oporou (dejte je nahoru, nad Janino jméno) a které naopak břemenem? (dolů)

Vyberte tři postavy, kterým podle vás Jana nejvíc věří, a dejte je nejbliž k jejímu jménu.

Vyberte postavu, o kterou se Jana nejvíc bojí.

- II. Zamyslete se nad proměnou situace. Poskládáme dvě fáze příběhu. Na začátku příběhu jsou kolem Jany trochu jiné postavy než v závěru. Také Janin vztah k jednotlivým postavám se proměňuje.

První část příběhu – než zemře paní Pelikánová. Poskládejte postavy kolem Jany podle toho, které jsou jí blízko, o které se opírá, které nenávidí, kterým věří. Buďte kreativní a vymyslete vlastní způsob tvoření mapy. Mapa by měla dávat smysl hlavně vám.

Druhá část příběhu – zvolte si ji sami (např. jakmile Fantová nastoupí na místo uklízečky nebo závěr představení, kdy spadne pavlač). Jak se mapa promění?

- III. Vytvořte **komiksové bubliny** ke třem nebo více postavám. Každá z postav může říct některé jiné postavě, co si o ní myslí, nebo co by jí chtěla doopravdy říct. Bubliny přiložte k postavám.

Můžeme se projít po třídě a podívat se na mapy ostatních dvojic.

3. REFLEKTIVNÍ OTÁZKY

Jaký vliv mají soudruh Sedláček a Krůno na Janu? Co pro ni každá z těchto kontrastních postav ztělesňuje?

Proč vadila Jana Státní bezpečnosti?

Promění se v průběhu představení postava agenta Sedláčka a jeho vztah k Janě? Měla by Jana věřit, že jí chce později Sedláček opravdu pomoci?

Měla by Jana přijmout Sedláčkovu pomoc a odletět do Francie? Jaká jsou její pro a proti? Co byste na jejím místě udělali vy?

Týká se Janin příběh také dnešní doby? Připomínají vám postavy někoho, koho znáte vy sami?

4. NÁMĚTY PRO SLOHOVOU PRÁCI

Čím vás Jana Honzlová inspiruje?

Co jsme se dozvěděli o totalitě skrze Janu?

Kdo má na svědomí to, že je příběh Jany a její rodiny tragický?
